

Section II Dalis

SA

Sėvybė

Moterų
ir Vaikų
Laikraštis

„TĖVYNĖS“ SPAUDA, 307 W. 30th St., New York City

MOTINOS

Apdrauskite Savo Vaikus

NĖRA reikalo pri-rašinėti vaikus prie svetimtautiškų Insurance kompanijų, — galite apdrausti Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Apdrausdami savo vaikus S.L.A., mokėsit mažiau, o atsitikime nelaimės gausit daugiau. Kompanijų agentams mokėdamos po 10c. savaitėje išmokate per metus \$5.20; atsitikime nelaimės gaunate \$25. Į S.L.A. mokėsit po 50c. į 3 mėnesius — per metus išmokėsit \$2.00, o nelaimingame atsitikime gaunate nuo \$25 iki \$100 apsaugos.

NIEKAD nieks nebarškina į duris, kaip daro tokie agentai, rinkdami kas savaitę dešimtukus: Susivienijime Lietuvių Amerikoje apmokate kartą į tris mėnesius arba ir už visus metus iškalno. Reikalus atliekat savo prigimtoje kalboje, o kuopų viršinininkai suteikia jums nariams visokiariopą naudą.

ISTATAI

PRIĖMIMUI VAIKŲ PRIE

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

1. Visi lietuvių, abiejų lyčių vaikai, sveiki ant kuno ir proto, nuo 1 iki 18 metų amž., gali prigulėti prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

2. Vaikai nuo 1 iki 5 m. amž. moka \$2.00 per metus, arba 50c. kas 3 mėnesiai, t. y.: sausio, balandžio, liepos ir spalio mėn. Šio skyriaus vaikai gauna pomirtinės \$25.00.

3. Vaikai nuo 5 iki 10 m. moka \$2.25 per metus, — pirmą bertainį metų 75c., o kitus tris bertainius po 50c. Pomirtinės gauna \$50.00. — Vaikams, nuo 10 iki 18 m. am., mokant po \$2.25 per metus, bus išmokama \$100.00 pomirtinės.

4. Vaikai nuo 1 iki 5 m. amž. moka įstojimo 25c. Įstojimą ir už 1-ą bertainį moka sykiu, t. y. 75c.; nuo 5 iki 18 m. moka įstojimo 25c., 50c. bertaininės ir 25c. reikalams, arba viso \$1.00.

5. Visų trijų skyrių vaikai tik išbuvę 30 dienų Susivienijime gali gauti pomirtinę. Prigulėjimas vaiko prie S.L.A. skaitosi nuo tada, kada jo įstojimo piningai priimti į Centrą.

6. Vaikai, prisirašę prie S.L.A., gaus iš Centro paliudijimus, ant kurių bus įrašyta vardas, pavardė ir laikas įsirašymo į S.L.A.

7. Vaikai skolingi už vieną bertainį tampa suspenduoti, skolingi už du — liekasi išbraukti.

8. Vaikui mirus, pomirtinę gauna tėvai; nesant tėvų — giminės, nesant giminų — urėdiškai pripažinti vaikų globėjai. Pomirtinę išmokama pristacius paliudijimą, ant kurio turi būti pasirašę daktaras ir graborius.

9. Vaikai yra paliuosuojami nuo mokėjimo tautiškų centų ir kitokių „ekstra“ mokesčių. Paliuosuoti taipgi nuo mokesčių siuntimui delegatų.

10. Vaikai neturi tiesos prie rinkimo delegatų ir patys negali būti siunčiami kaipo delegatai.

11. Vaikai turi būti įrašomi kuopų susirinkimuose. Kuopų viršinininkai ir abelnai visi sąnariai turi tēmyti, kad nebutų įrašoma vaikai nesveiki. Abejojant apie vaiko sveikatą, turi būti pareikalauta daktaro paliudijimas, už kurį apmoka tėvai arba įrašancios vaikus ypatos.

12. Vaikai nedoro pasielgimo, neklausantys tėvų, negali būti priimami prie S.L.A.

13. Vaikus prirašantieji turi paduoti teisingai vaiko metus; neteisingai paduoti metai, jei bus susekta, vaikas taps iš S.L.A. prašalintas be sugrąžinimo įmokėtų piningų. Abejojant apie vaiko metus, tėvai turi pristatyti gimimo metrikus.

VAIKAI priimami į S.L.A. nuo 1 iki 18 metų amž.; pas-kui, be jokio įsirašymo ir be daktaro egzaminacijos pereina į suaugusių skyrių. Po prisirašymo, kaip parodo įstatuose, už 30 dienų vaikai tampa pilnais nariais ir, atsitikus mirčiai, išmokama pilną įstatuose parodytą pomirtinę be atidėliojimo. Vaikai priimama be daktaro paliudijimo — užtenka, kad du S.L.A. nariai patvirtina vaiko sveikatą kuopos usirinkime. Kuopos randasi kiekviename mieste.

SKAITYDAMOS ši laikraštį, pratinkit taipgi ir savo vaikelius prie skaitymo: jiems yra pavestas Vaikų Skyrius. Medį galima lenkti pakol jaunas, taip ir vaikelius galima pripratinti skaityti iš mažens, taipgi supažindinti juos su taja Draugija, kuri rūpinasi ir teikia savo reikalingas informacijas.

Reikalaudami platesnių informacijų, kreipkitės prie vietinės kuopos valdybos arba į Centro Sekretorių šiuo adresu:

A. B. Strimaitis

307 West 30th Street
NEW YORK CITY

*Motery
Laikraštis*

TEVŲ ŽEMĖ

*Vaikų
Laikraštis*

SECTION II

DALIS II.

No. 26.

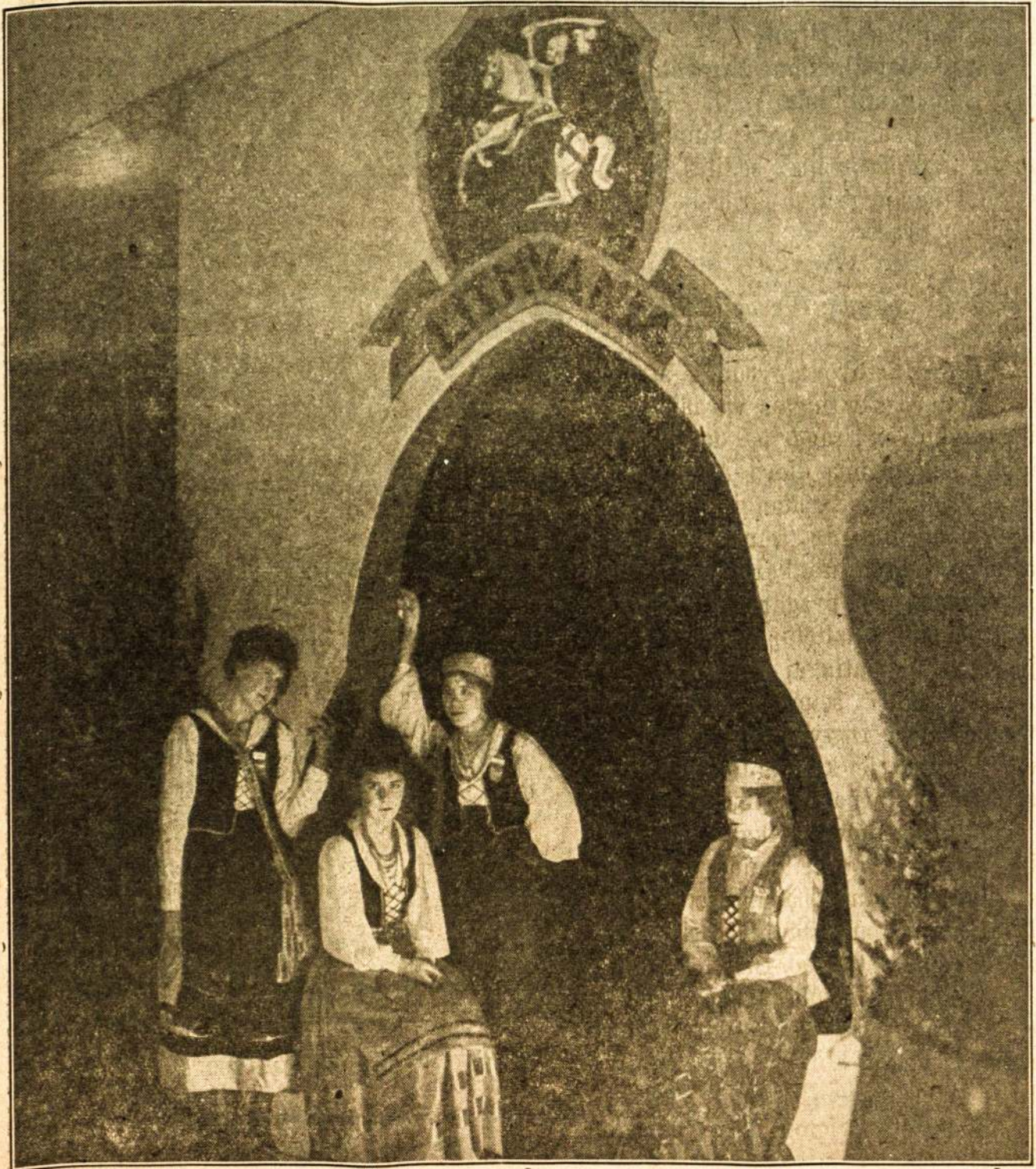
New York, Birželio (June) 28, 1918 m.

Vol. X

DIDVYRIŲ ŽEMĖ

Aliantų Bazaras ir Lietuvių Skyrius New Yorke.

Parašė A. B. STRIMAITIS.

ANT antros pusės tilpės paveikslas parodo lietuvių skyriaus ruimo angą. Šitos lietuvaitės, pašventusios savo laiką patarnavimui lankantiems Bazarą svečiams, primena mums aną Kalną prie Birutės koplytėlės, arba, geriau sakant, už Palangos miestelio tą kalną, žaliomis pušelėmis apsodintą, kur anuose Keistučio laikuose mūsų mergaitės puošdavo geltonas kasas rutų vainikais, nešiodavo gintaro vertuvus (karielius) ant kaklo. Kiekviena jų primena pačią Birutę.

Viršuje angos matome žirgvaikį, nupieštą mūsų dailininko p. J. Šileikos. Žirgvaikis primena patį kunigaikštį Keistutį, ant širvo žirgo sėdintį. Priešakinė dalis angos savo išvaizda viliojo kiekvieną praeivį.

Senovės Lietuvių Dievas Poklius.

Įvairiose Lietuvos apyrbėse šį dievą vadindavo skirtingais vardais: Poklius, Pykulys, Pragartis; dąpildantis trigubą įsikunijimą dievo Avatar-Aitvaras; vienijantis padangių ugnį ir šviesą, vandenius ir žemę. Jis buvo skaitomas valdytojum karalystės, esančios po žeme, arba pragaro. Jis kankino mirusių prasikaltėlių dušias. Jo bijojosi visi, o ypatingai moters ir vaikai. Jeigu kuri šeimyna užsitraukė ant savęs dievų rustybę, tad, anot Lietuvių tikėjimo, jei kam iš tos šeimos pasirodytų jo tarnas Drebkulis, tai buvo ženklų, jog dievai reikalauja aukų. Jeigu aukos nepermaldaudavo dievų, neatmaldaudavo nuo baisių atsitikimų, tad privalumu buvo šauktis prie Krievės ir prašyti patarimo. Šis-gi, tokiuose atsitikimuose išguldinėdamas valią dievų, reikalavo žmogaus aukos, nurodinėdamas ypatą, kurios galva turėjo pulti po kojų stabo *Pykulio*. Paskesniuose amžiuose vieton šios baisios

DIEVAS POKLIUS

Pieštas dailininko J. Šileikos.

aukos užtekdavo kraujo kunigo, kuris pasidarydavo sau žaizdą rankoje, išlašindavo kelis lašus kraujo ant aukuro; priegto budavo dar paguldoma ant aukuro koki veršio galva.

Pykulys buvo labai piktas, todėl jį skaitė priežastimi visokių nelaimių. Jis siuntė ant žmonių visokius nuopolių; jis buvo numirėlių dušių karaliumi ir kankino pragrare prasikaltėlius. Jis buvo savo galybėje ne vienas, — turėjo sau už pagelbininkę *Giltinę*, deivę mirties, kuriai tarnavo kankintoja *Magyla*. Pykulį baidydavo šalin nuo negyvėlių, tad, matoma, jo galybė buvusi aprubežiuota ant žemės.

Vėlesniuose amžiuose pas lietuvius treybė (traicė) susidėjo iš Perkuno, Audrupato ir Pykulio, Lietuvių religijon įvesdintų, kaip spėjama, per intekmę Skandinavų. Anot senovės pasakų apie Vaidevutį, Romovės šventvietėje stovėję drauge labai šių visų trijų dievų: *Perkunas* buvęs viduryje, po kairei — *Audrupatas*, o po dešinei — *Pykulys*. Uždangalas iš brangių audeklių tiktai laike iškilmių budavo pakeliamas tris žingsnius atstu. Jis per septynis mastus augštyn ėjo aplinkui šventą ažuolą ir slėpė šventenybę nuo pašaliečių akių. Ta treybė budavo įstatoma į šventą ažuolą; ji turėjo reikšti dangų, žemę ir vandenį, — iš tų daigtų susideda viskas, kas pasaulyje yra.

Įeigos ir pelnas iš Bazarų.

1917. League of the Allies Budos įplaukos	\$1.800.00
<i>Viso per Ruggjutį</i>	\$1.800.00
Lapkr. 3. Tagore & Co.	1.00
" — Hygienic Blanket Mills	5.00
" 5. R. Everett	1.00
" — Grace Lynch	1.00
" 7. S. Elkins	5.00
" — John Walwarta	5.00
" — A. H. Chapir	5.00

" — Mrs. Sanford	5.00
" 12. Mr. & Mrs. Fuller	10.00
" 16. S.L.A. 142 kuopa	5.00
" 19. Ed. K. Davis	3.00
<i>Viso per Lapkritį</i>	\$50.00
Gruod. 3. S.L.A. 213 kuopa	5.00
" 4. Grand Rapids, Mich. auka	15.00
" 6. Mrs. R. P. Stokes, purchase	5.00
Gruod. 8. Už biliet. J. Strimaitis	23.50
Gruod. 10. Už biliet. W. M. Dennett	10.00
Gruod. 10. Už biliet. E. F. Coward	5.00
Gruod. 14. Už biliet. X. Strumskis	26.00
" 17. The Powell Knittin Co.	5.00
" 20. F. Urban	15.00
" 20. V. J. Downer	25.00
" 20. The Ladies Society, Shenandoah, Pa.	25.00
" 30. K. Brusak, 3 tickets	1.50
<i>Viso per Gruodį</i>	\$166.00
<i>Viso per 1917</i>	\$2.016.00

1918.	
Saus. 6. Už biliet. P. Leščinskas	5.00
" 7. Už biliet. J. Ginkus	12.00
" 8. Už biliet. C. E. Paulionis	9.00
" 10. Už biliet. Mr. Masanduk	42.00
<i>Viso per Sausį</i>	\$68.50

Vasar. (Nieko)

Kovas (Nieko)

Baland. (Nieko)

Geguž. 11. Pelno dalis iš Bazarų	400.00
" 11. Pelnas iš <i>Budos Bazarė</i>	143.00

Viso iki Gegužio 15, 1918 \$543.00

Viso įplaukų \$2.627.50

(Bus dar)

Lietuvaitė Morta Skavronskaitė, arba Rusijos Imperatorienė Katarina Pirmoji

ANICE TERHUNE. Vertė P. JURGELIUTĖ.

(Tąsa).

Petras Didysis buvo galiunas, smar kuolis, girtuoklis, laisvameilis — ir drau ge su tuo buvo didžiausias tos gadynės val donas pasaulyje. Moters jam buvo tiktai paprasto žaislo vietoje.

Puota jau buvo prasidėjusi. Petras pasakė kokį tai keiksmingą juoką ir, neti kėtai, liovėsi juokėsis ir nustebo. Išsižio jęs, jis, stebėdamasis, žiūrėjo į jauną, gra žią merginą, kuri, pasipuošusi brangiais rubais, pylė vyno į jo taurę ir, padoriai už silaikydamas, nekaltai šypsojo.

— Kas per viena ta moteris? — jis smarkiai užklausė namų savininko.

— Mano vergė, viešpatie, — atsakė Menšikovas, nusimindamas.

— Tavo vergė? — suriko Petras. — Aš pirksiu tą tavo vergę. Kiek už ją no ri?

Menšikovas pastyro iš baimės netekti savo mylimosios. Bet jis nedrįso atsisaky ti. Be to, jis gerai žinojo, kad, atiduoda mas carui Mortą, jis įgys begalinę įtekmę caro rumuose. Visa tai žaibo greitumu per bėgo per jo mintį. Budamas diplomatu iki pašaknų, jis atidavė savo numylėtąją Mor tą carui. Šypsodamas, jis atsakė:

— Jūsų didenybė padarys man garbę, jei teiksis priimti nuo manęs tą vergę dy kai, kaip dovaną...

Vienas historikas rašo, kad Morta Skavronskaitė buvusi sveika ir linksma mergina. Paprastas kaimietis paskaitytų ją už tobulą visais atžvilgiais; tokios pat nuomonės buvęs apie ją ir Petras Didysis. Pilnos raudonos lupos, juodos akys, raudo ni veidai, gražūs juodi plaukai, augšta kru tinė, — viskas liudijo ją buvus sveika ir tvirta. Net ir vėliaus, jai jau kiek ir pase

nus, visi stebėdavosi iš jos kaklo baltumo ir abelnos kuno sveikatos.

Petro meilininimasis buvo žiaurus, tad ji išspradžių lyg ir nusigando. Imperato rius, ilgai nelaukdamas, supylė jai į gerklę didelę taurę vyno. Antrą taurę ji jau ge ruoju ir pati išgėrė. Išsismaginusi, ji pra dėjo prieš carą šokti taip, kad visi svečiai tiesiog siuto iš linksnumo.

Petras apgyvendino ją gražiai išpuoš tame name, užmiestyje, kur tankiai ją ap lankydamas, išspradžių slapta, kol užgimė jūdviųjų pirma duktė Katarina. Po to sa vo lankymųsi pas ją Petras daugiaus jau nebeslėpė.

Iki tam laikui, kada Petras pažino Mortą, jis į moterį žiūrėdamas, kaip į pa prastą žaislą. Buvo tiktai vienas išėmimas, — tai jo moteris Eudoksija. Jis ją laikė tikra pavietre. Ji buvo maloni, dievobai minga moteriškė, senovės rusų tipas. Pet ras negalėjo jos pakešti. Kad padarius Mortai kelią, jis persiskyrė su Eudoksija; ji nuėjo vienuolynan. Paskui Petras at skyrė nuo paveldybos ir Eudoksijos sunų Aleksį.

Morta likosi jo idealu, — mat, ji galė jo šokti, kaip šokikė, galėjo gerti, kaip da niškas kapitonas. Petras jautėsi laimin gas, jausdamas prie savo šono tokią sveiką Dulcinėją.

Jis gerbė ir garbino Mortą. Tai buvo vienintėlė moteris, kurios jis neskaitė pa prastu žaislu. Jo įtekmė sukėlė joje neiš pasakytą proto jiegą. Nors ji buvo visai nemokyta, o vienok atsižymėjo kuoaugš čiausiu tos gadynės moterišku protu ir iš mintimi. Laipsniškai priėjo prie to, kad Petras pavesdavo ir patikėdavo jai visus savo reikalus, ir beveik niekados nieko ne veikdavo, nepasitaręs su ja.

Priskyrus ją prie stačiatikių bažny

čios, ji buvo pakrikštyta vardu *Katarina*, ir Petro sunus Aleksis buvo jos krikšto tėvu. 1710 metuose jai suteiktas buvo karališkas titulas, o už metų po tam Petras apšvedė su ja. Šliubas atsibuvo 7 valandą išryto mažutėje koplytėlėje Menšikovo namuose. Vestuvių ceremonijose dalyvavo tikrai laivyno oficeriai, našlė imperatorienė, pora admiralų ir dvi mažyti mergaitės, — tai buvo Katarinos ir Petro dukrelės. Tuoju po šliubo naujoji carienė, atsikreipdama į Anglijos ambasadorių, juokdamosi, pastebėjo:

— Musų šliubas, kaip matote, yra vaisingas. Tikrai dvi valandos, kaip apsivedėm, o jau turime penketą vaikų...

Katarina buvo neatskirama Petro draugė namie ir karės laukuose. Jos įtėmė ant Petro buvo neišpasakomai didelė. Jaunas budamas, Petras ne kartą papuldavo į pasiutimą, panašų epilepsijai. Tokių priepuolių labai bijojosi jo pirmoji moteris Eudoksija ir tarnai. Katarina buvo tai vienintelė moteris, galėjusi savo moterišku malonumu ir drąsa, pačioje ligos apsireiškimų pradžioje sušvelninti ją ir nuraminti siuntantį milžiną. Tokiuose atsitikimuose ji tuojuos skubindavosi prie Petro, paimdavo jo galvą į savo rankas, priglausdavo ją prie savo krutinės ir maloniais žodžiais bei glamonėjimais jį taip nuramindavo ir užliuliuodavo, kad jis užmigdavo ant jos rankų, kaip kudikis. Pats jos balsas jį sujudindavo ir nuramindavo.

Pats Petras buvo stačiokas ir paprastų palinkimų žmogus. Tuo tarpu Katariną jis apsupo didžiausiomis iškilmėmis ir turtais. Nebudamas namie, jis rašydavo jai po tris ir keturis kartus savaitėje. Tuose laikuose tas reiškė labai daug, nesa tada rašymas laiško buvo laikomas labai dideliu darbu, tuom labiau kelionėse. Historikas Robert Bain rašo apie Petro meilę prie savo pačios šiaip:

„Visa korespondencija su pačia paro-

do Petrą visai naujoje ir meilėje šviesoje. Baisusis caras, kurio neapsakomi žiaurumai priversdavo kitus žmones drebėti iš baimės, kurs beveik badu užmarino savo pirmąją teisėtą moterį, kurs mirtinai užkankino savo vyriausijai sunų, čia pasirodo mylinčiu, ramiu, švelniu ir maloniu žmogum savo moterei.”

Prie to reikia atsiminti ir tai, kad pati Katarina nemokėjo rašyti. Jos laiškus rašė jai jos sekretorius, ir Petro laiškus, rašytus jai, taip pat sekretorius jai skaitė.

Kelionėse Katarina labai tankiai budavo drauge su Petru. Taip, ji buvo drauge su juom laike karės prie Pruto, kur savo buvimu, jodinėdama tarp kareivių feldmaršalo drabužiuose, padrasindavo juos. Kareiviai, ačiu jos drąsai, buvo kaip žvėrys nepergalimi mušiuose. Petras visados girdavosi, kad ji išgelbėjusi jį iš didelio karės pavojaus, sakydamas:

— Ji išgelbėjo Rusiją ir mane!

Kitoje karėje ji nusikirpo savo gražius juodus plaukus vien dėlto, kad galėtų joti šale savo vyro. Po mušių, nakties laiku, ji eidavo tarp sužeistųjų ir gelbėdavo gydytojams apžiurinėti nelaimingus kareivius, už ką kareiviai praminė ją „Maloninguoju Angėlu”.

Kalbant apie karę prie Pruto, Petras, drauge su 8.000 savo kareivių, buvo atskirtas nuo maisto sandėlių. Iš visų pusių jį apsupo apie 150.000 turkų, po vadovyste didžiojo viziro Batagi-Mohamed. Maistas išsibaigė. Jokios vilties išstrukti iš turkų jau nesimatė. Petras tikėjo, kad ant jo kabo visos Rusijos likimas. Jo geležiniai nervai neišlaikė, ir jis gavo epilepsijos priepuolį. Bematant, pasiūsta pasiuntinys pas Katariną, kuri trusėsi apie sužeistus kareivius. Ji skubinau parbėgo pas carą ir ėmė jį raminti. Šis verkė, kaip mažas vaikas:

— Katarina, ko tu čia atėjai? Ar tam, kad matyti, kaip aš mirštu? Aš ištikrųjų mirštu. Aš nenoriu gyventi, nenoriu, kad

netikėliai turkai temptų mane į Konstantinopolį!

Petrui užmigus, Katarina surinko visus savo auskarius ir pinigus, kiek tik jų surado. Sakoma, kad ji pati tuos turtus nuvežusi pas didįjį vizirą. Savo gražybe, savo iškalba ji buk privertusi vizirą leisti nelaiminguosius jo priešus prasišalinti.

1724 m. Petras apvainikavo ją Rusijos imperatorienės vainiku. Jos vaikams pripažinta teisė paveldėti Rusijos carų sostą. Jos vainikas turėjo savyje 2.564 didelius rubinus ir deimantus. Kiekvienas akmuo, sakoma, buvęs vertas bent 1.000 rublių... Didžiausis rubinas, karvelio kiaušinio didumo, ant kurio buvo atremtas kryžius, ant vainiko viršūnės, buvęs vertas 60.000 rublių.

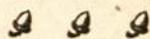
Katarina, tapusi Rusijos imperatorienė, pradėjo daryti kvailystes. Už kelių mėnesių po apvainikavimui ji susirišo su vyru, vardu William Mons. Buvo nemaža pavyduolių moterų, kurios bematant nunėšė žinias pas Petrą. Išpradžių jis netikėjo pasakoms, bet pagaliaus jį intikino jo ištikimas šnipas Jagučinskis. Petras pasiuto, rėkė, kaip sužeistas liutas, daužė rakančius, draskė drabužius, siekė baisiausiai nukankinti neištikimą savo moterį ir jos mylimąjį. Dar vis tikėdamas, kad gal ir šnipas sumelavo, ėjo pats persitikrinti. Inėjęs Katarinos kambariuosna, rado čia Monso. Sumušė Monso ir davė per veidą Katarinai, kuri užstojo už jaunikaitį. Petras, išbėgęs, šėldamas, iš pačios kambarių nuėjo pas savo draugą ir patarėją kunigaikštį Repiną, kurs jį pertarė nebausti pačios. Petras atsileido pačiai, bet vargšas Mons turėjo sunkiai nukentėti: pats neteko galvos, o visi jo giminės liko viešai ant plečiaus nuplakti bizunais. Tuo dar neužsibai-gė. Monso galvą Petras liepė užbalsamuoti spirite, įdėti į krikštolinį indą ir priver-tė Katariną laikyti tą indą savo kambaryje, matomoje vietoje...

Petras umai apsirgo. Buvo kalbos

apie nuodus, bet nebuvo prirodymų. Katarina, išbuvusi prie jo lovos per tris dienas ir naktis be jokio pailsio, numarino jį ant savo rankų. Tuojaus po jo mirties buvo ketinama užkelti ant Rusijos sosto Petro anuką. Bet Katarina pasiskubino į senatą, kur kreipėsi, kad ją paremtų ir neatiduotų sosto kam kitam, kaip tik jai. Paskui sušaukė pas save generolus ir kreipėsi į juos su žinomu savo iškalbumu. Visi stojo už ją. Kreipėsi taip-gi ir į savo kareivius, kuriuos vadino savo „draugais“, prašydama jų pagalbos pasilikti ant Rusijos imperatorių sosto. Kareiviai nesiliovė, šaukdami:

— Netekome savo *batiuškos*, bet turime savo *matušką!* Lai gyvuoja imperatorienė!

Katarina, iš pastoriaus Gluko pečiaus užkopusi net ant Rusijos sosto, viešpatavo Rusijoje, per du metus. Ji pasimirė 1727 metuose.

IŠVALYMAS AKSOMO

Jaučio tulžis reikia išvirti su muilu ir medaus padugnėmis, minkštame vandenyje, atsargiai maišant. Suterštas aksomas tiesiama ant drėgnos lentos ir vilgoma tuom mišiniu, su šepetio pagalba, suvilgant gana gerai. Paskui taip suvilgytas aksomas vyniojama ant kočėlo ir kočiojama, kol visos sutros iš jo išsisunks; paskui vilgoma į čystą vandenį ir vėl kočiojama, ir taip po kelis kartus, kol aksomas liks švarus. Tada reikia jis pakabinti, kad išdžiūtų. Vėliaus merkiama aksomas į vandenį, virtą su žuviniu raugu; paskui dedama į audimą, vyniojama ant kočėlo ir kočiojama, kol galutinai išdžius. Galiausiai reikia jis suvilgyti išvirkščioje pusėje ir išprosyti karštu prosu. Taip prosijant, garas nuo prosu pereina į kitą aksomo pusę ir jam sugrąžina pirmesnę išvaizdą.

KUDIKIS

Metropolitan Life Insurance Leidimu

Vertė I. B. BRONUŠAS, M. D.

Tyras oras.—

Daug įvairių ligų galima pagydyti tyru oru, kurs taip-gi apsaugoja kūdikį nuo susirgimo. Šiltai apvyniojus, mažas kūdikis gali miegoti kambaryje, kurio vienas langas reikia atidaryti. Paprastai žiemos metu nenešama kūdikio laukan, iki jis nesulaukia keturių savaitių amžiaus. Vasaros metu dviejų savaitių amžiaus kūdikį galima išnešti laukan. Išnešus kūdikį laukan, reikia šiltai užlaikyti ir daboties vėjo. Labai šaltoje dienoje į vežimėlį galima įdėti šilto vandens butelį arba šiltą plytą arba geležį. Žiemą gimusio kūdikio kartais visai negalima išnešti laukan, jei oras yra blogas. Jeigu kambarys yra saulėtas vidurdienyje, tai kūdikis reikia gerai aprėdyti ir padėti prie atidaryto lango. Tas sutaupys užimtai motinai daug laiko.

Kūdikiai, kurie auga sodžiuje, galima paguldyti ant verandos, kur tyras oras. Dienos laike kūdikiai gali miegoti lauke vasarą ir žiemą, jei tik oras yra sausas. Kūdikiai reikia šiltai aprėdyti ir daboti nuo didelio vėjo. Prie to reikia atminti, kad kūdikis guli arba sėdi vežimėlyje, o ne vaikščioja, kaip suaugęs žmogus, todėl jis greičiau ir atšala; bet jei kūdikis yra šiltai aprėdytas, tai šaltas oras nieko nekenkia. Jeigu kūdikis yra šiltai aprėdytas, tai jis gali miegoti kad ir šalčiausioje naktyje prie truputį atidaryto lango. Nuo tyraus oro kūdikis greičiau auga ir yra stiprus. Tyras oras išgydo liguistus kūdikius ir prigelbsti sveikiems kūdikiams maisto virškinimui.

Nors saulės šviesa yra pageidaujama, tačiau nereikia pavelyti, kad ji pultų tiesiai į kūdikio akis.

*Kūdikio penėjimas.—**KIEKVIENA MOTINA, KURI GALI, TURI PENĖTI SAVO KUDIKĮ.*

Tai yra jos svarbiausi užduotis. Motina turi stengties, iš visų pajiegu, maitinti savo kūdikį. Kitaip, ji gali padaryti daug blogo mažam kūdikiui. Labai mažas kūdikių skaičius temiršta, jei gema sveiki ir yra maitinami motinos krutimis. Labai daug kūdikių išmiršta nesulaukusių vienu metų amžiaus, jei yra maitinami bonkutėmis arba patentuotais valgiais. Dešimtis bonkutėmis maitintų kūdikių miršta prieš vieną krutimis maitintą. Motinos pienas yra gamtiškas kūdikio maistas.

Žindomos motinos prižiūrėjimas.—

Žindomos motinos prižiūrėjimas reikia pradėti prieš kūdikio užgimimą. Reikia valgyti geras ir maistingas maistas. Krūtis ir krūtų varpos reikia švariai ir minkštomis užlaikyti. Ji turi gerti daug pieno ir kakao (cocoa). Reikia saugoties alkoholio.

Kūdikiui užgimus ir laike sveikimo, motina turi gauti daug tyro oro ir gerą, maistingą maistą. Šituomi tarpu motina turi gerai užsilaikyti, kad būtų daug gero pieno; ji turi paskirtame laike gerai išsimankštinti prie atidarytų langų; gerai yra išeiti ant tyro oro pasivaikščioti. Ji turi gerai išsimiegoti ir gerti daug pieno ir valgyti iš javų padarytą maistą. Šitoks užsilaikymas duoda motinai progą padaryti daug gero netik sau, bet ir kūdikiui. Jeigu motina yra gerame padėjime ir geroje sveikatoje, tai ir kūdikis turi geresnę progą gyventi. Nereikia gerti nei alaus, nei kitojų gėrimų be daktaro daleidimo.

Sveika motiną paprastai užaugina sveiką kūdikį.

Reguliariškumas penėjimo.—

Iš pat pradžių kūdikis reikia penėti paskirtame laike. Nereikia mainyti penėjimo valandų. Jeigu mažą kūdikį maiti-

nama kas dvi valandos ir pusė, tai to ir reikia prisilaikyti, o ne, susimislijus, penėti kas valandą ir pusę. Kudikis papranta atsikelti paskirtoje penėjimo valandoje. Niekomet nereikia kudio penėti, kada jis atbunda naktį. Reikia daboti paskirtas penėjimo valandas. Motina neprivalo kudio guldyti su savim; jis reikia atskirai paguldyti. Kudikis, gulėdamas su motina, pasidaro neramus ir yra sunku nuraminti, jei bent reiktų penėti išties naktį, o tas sunkiai atsilieptų ant motinos sveikatos. Kuomet kudikis susilaukia vieno mėnesio amžiaus, tai jo nereikia žadinti papenėjimui, jei jis miega visą naktį. Daugiau kudio išmiršta nuo persėrimo, negu nuo nedapenėjimo.

Penėjimo lentelė.—

Žemiaus paduodamoji lentelė parodo penėjimo valandas. Toji lentelė yra gera kaip krutimis, taip ir bonkutėmis maitinamiems kudiakams. Ji taip-gi parodo, kiek kudikis turi sverti.

Amžius	Penėjimas		Kiek sykių i 24 val.	Kiek sykių kiekvieną syki	Kiek uncijų i 24 val.	Kudikio svarumas
	Dieną	Naktį				
Diena:	Kaip	Kiek				
	tankiai:	sykių:				
1-os—4-os	2 val.	2	6—10	1—2	10—15	7—7½
5-os—7-os	2 val.	2	10	1—2	10—15	
Savaitė:						
2-rą	2½ val.	2	8	2—2½	15—35	
3-čią	3 val.	2	8	2—3½	15—35	
4-tą—8-tą	2½ val.	1	7	2½—4	25—40	
Mėnesis:						
3-čią	2½ val.	1	7	3—5	28—42	12¼
4-tą	3 val.	1	6	3½—5½	28—42	13¾
5-tą	3 val.	1	5	4—6	28—42	14¾
6-tą—10-tą	3 val.	0	5	5—8	30—45	15—16
11-tą	4 val.	0	5	6—9	35—45	
12-tą	4 val.	0	4	7—9	35—45	20½

Kudikai greitai papranta prie paskirtų valgio valandų ir motina turi turėti tik truputį kantrybės, o kudio gyvenimas

ims bėgti, kaip maža mašina. Toliaus motina gali išrokuoti, kiek laiko arba valandų ji turi kitokių darbų atlikimui. Penėjimo valandos, paduotos šitoje lentelėje, yra taip sutaisytos, kad jos negalėtų pakenkti kudio miegojimo laikui kaip išryto, taip ir popietų. Nebutinai reikia pradėti kudio maitinti dienos laike ir paskirtoje valandoje. Tačiau truputį pasirupinus, taip galima sutvarkyti, kad penėjimo laikas būtų vienokis kiekvieną dieną. Norint pailginti laiką tarp dviejų penėjimo valandų, reikia kudio pavelyti ilgiaus pamiegoti, arba reikia išmaudyti, arba reikia truputį pažaišti su kudio. Papenėto kudio nereikia kilnoti. Jis reikia ramiai paguldyti trumpai valandžiukei. Bekilnojanč, kudikis gali susivemti.

Kiek kudio reikia maisto.—

Vieni kudikai suvalgo daugiau, negu kiti. Krutimis žindomas kudikis pavalgo nuo penkių iki dvidešimties minutų. Jeigu kudikis paima maisto daugiau, negu jo skilvis gali sutalpinti, tai jis tokį maisto perviršį tuojaus išvemta. Kartais kudikis paima truputį maisto ir sustoja; kartais — tuojaus užmiega. Tačiau motina neprivalo kudio leisti užmigti, iki jis nepaima užtektinai maisto. Kartais motina, nelaukdamas paskirtos penėjimui valandos, duoda daugiau maisto, negu kudio reikia, kuomet jis pirmą sykį pradeda verkti. Tokiu tai budu kudikis tankiausiai pervalgydinama. Jeigu motina visai atsisakytų duoti kudio maisto be paskirto laiko, tai jis greitai paprastų palaukti paskirto laiko, ir tuomet gerai pavalgytų.

Kudio svarumas.—

Kad būtų galima pasakyti, ar kudikis gauna užtektinai maisto, reikia daboti kudio svarumas. Kudikis reikia pasverti sykį i savaitę. Reikia padėti ant naminių svarstyklių gurbelį ir jį gerai priišti, kad nenupultų. Prirengus kudio maudynei reikia įdėti i gurbą skepetą ir sukti vilyčią

iki okuliui; arba pirma reikia pasverti gur-
bą ir skepetą, o paskui — kudikį. Papras-
tai kudikiai šiek-tiek nupuola svarume pir-
mą porą savaičių amžiaus. Jie neturėtų
nupulti, jei būtų atsakančiai maitinami ir
gautų užtekinai virinto vandens gerti.
Paskui, jeigu kudikis yra sveikas ir mais-
tas yra gerai suvirinamas, tai jis turėtų už-
augti aplamai nuo keturių iki šešių ar aš-
tuonių uncijų į savaitę. Jei kudikis neuž-
auga nei dviejų uncijų į dvi savaiti, arba
jei kudikio svarumas stovi ant vietos, ar-
ba jei kudikio svarumas pradeda pulti žė-
myn, neatsižvelgiant, kokiame stovyje jo
vidurėliai būtų, tai tuojaus reikia kreipties
prie daktaro. Tas gali paeiti nuo daugelio

dalykų, kaip, pavyzdžiui, — motina gal ne-
turi užtekinai pieno arba ji gali būti ne-
sveika, todėl ir pienas nesutinka su kudikio
vidurėliais; gal yra pieno kokybė persimai-
nusi. Daug dalykų galima padaryti, kad
užlaikius motinos pienu gerame padėjime.
Bet tą tikėtai daktaras gali padaryti ir pa-
sakyti, kaip ištikrųjų reikia pasielgti šito-
kame atvejuje. Išgąstis, rupestis arba ner-
viškumas, arba šiaip nepaprastas susijudi-
nimas tankiausiai pagadina motinos pienu
ir susargdina kudikį. Yra visuomet ge-
riausia nueiti pas daktarą, jeigu numano-
ma, kad pienas nesutinka su kudikio vidu-
rėliais.

(Toliaus Bus)

APIE VALGIUS

Šutinti kopustai.

Supjaustyti kopustus sykiu su dviem
cibuliais, užpilti juos verdančiu vandeniu
ir tegul taip stovi per 10 minutų. Vėliaus
išimt iš vandens ir, gerai nuspaudus, sudė-
ti į katilaitį, kuriame jau yra suspirginti
lašiniai; užsudyti, pridėti pipirų, įpilti
kiek reikiant vandens, biskį acto ir taip
šutinti, pridabojant, kad neprisviltų. Kada
kopustai bus jau užtekinai minkšti, ta-
da juos uždaryti miltais su sviestu, arba la-
šiniaus. Pridavimui geresnio skonio, gali-
ma įdėti šmotelį rukytos kiaulienos.

—:—

Sriuba iš juodų fasolių.

Viena paintė (kvatierka) juodų, chi-
niškų fasolių, dvi kvortos šalto vandens,
vienas mažas cibus, dvi nedidelės šakelės
salerų, mažas šaukštelis druskos, viena ci-
trina, $\frac{1}{8}$ dalis mažo šaukštelio pipirų, $\frac{1}{4}$
dalis šaukštelio muštardos, du šaukštai
sviesto ar jaučio taukų ir du kietai išvir-
ti kiaušiniai. Pamerkt fasolias naktin,
rytmetyje išdžiovinti ir pridėti salerų su
vandeniu. Virt per 4 valandas arba taip

ilgai, kol fasolės bus minkštos. Supjausty-
ti plonais ritinėliais cibus, susmožyt jį
svieste, įpilt biskį vandens, pridēt biskį
miltų, sušutint ir galiaus viską supilt į iš-
virtas fasolias. Galiaus, viską užvirti, pri-
dēt kiaušini ir plonais ritinėliais supjausty-
tą citriną.

—:—

Naminė muštarda.

Sutrink bliude saują garstyčių su ma-
žuma acto, kad pasidarytų tiršta tešla. Į
tą pridēt vieną apluptą, smulkiai sukapotą
ir per sietą išspaustą silkę, kelis sukapotus
ir sutrintus, marinavotus karnišonus, pri-
dēt $\frac{1}{4}$ svaro cukraus arba šaukštą medaus,
paskui gerai išmaišyk ir užkaisk ant ug-
nies, ir maišyk. Kada išvirus sustengs,
sudēt į indus. Su taip apdaryta namie
muštarda, jokia pirktą muštarda susilygin-
ti negali.

Kiekvienas nedoras žmogus kitus
šmeižia ir niekina, kad savo nedorybes tuo-
budu paslėpus.

89388

Parašė A. B. STRIMAITIS.

PPETELIŠKĖ akims išrodo labai graži. Prieš saulės spindulius jos spalvos mainosi, kaip laumės juosta prieš lytų; bet, peteliškes gaudydamos, nieko gero nepasieksi: tikro laimingo gyvenimo pasekmės yra giliai užkastos. Kad pasiekti tos laimės, yra tiktai vienas išėjimas, — reikia sunkiu darbu ją iškasti iš žemės.

Kur geriausiai galima pagauti žuvis, — klausk žvejo, grįžtančio su pilnu žaku.

Šimtai ir tukstančiai žmonių kasdien klausinėja vieni kitų: „Kaip galima tapti laimingu?“ Nuo išmintingų žmonių išgirstame atsakymą: „taupyk centus, o pasidarys dolariai.“ Kiti pataria pagodoti kitus, o busi pats godojamas ir laimingas. Dar kiti pataria nejieškoti laimės šiame pasaulyje, sakydami: „kas ant šios žemės kenčia vargus, persekiojimus ir pažemintumus, tas bus laimingas ir paaugštintas danguje.“ Visi patarimai yra surišti su kokiais nors sunkumais. Norėdami pasiekti laimės, visų pirma turime apsirubežiuoti kuom tokiu, kas mus varžo. Niekas mums nepataria pasinerti amžinose svajonėse, kurios nieko kito nereiškia, kaip gaudymą peteliškių.

Norėdami turėti geras pasekmes savo gyvenime, nesiduokime įkalbėti apie kokius netikėtus pasisekimus, ar apie pasiekimą laimės be sunkaus darbo.

Edisonas, užklaustas apie pasisekimą jo gyvenime, trumpais žodžiais atsakė:

„Pasisekimas žmogaus gyvenime susideda iš dviejų nuošimčių geniališkumo ir devyniųdešimtų aštuonių nuošimčių sunkaus darbo.“ Užklaustas, ar jis nemano, kad jo geniališkumas yra svarbiausiu veiksmu gerų pasekmių, jis atsakė: „Ne geniališkumas, bet praktikas.“

Jeigu nori turėti geras pasekmes, niekuomet nebėgk nuo darbo: imk tokį darbą, kokį gauni; stengkis buti ištvermingu, o geresnė vieta tavęs laukia. Apart ištvermės, turi pratintis pats save kontroliuoti. Atsiminkime, kad papratimas veikia arčiau už prigimimą, — jei turėsime blogus papratimus, tai jie kontroliuos mus, ir mums prisieis nešti didelę gyvenimo našą ant savo pečių. Turint gerus papratimus, jie neš mūsų gyvenimo našą.

Kiekvieno gyvenimas gali būti pasekmingas, jeigu tik turėsi ištvermės. Tas yra lengva, taip lengva, kaip pavasario metą vyšnios skinti. Vyšnios raudonuoja ant medžio, bet jos reikia skinti, kad pririnkti statinę. Kuomet statinė pilna, — reiškia, esi geras skinikas. Bet bėda su jaunais žmonėmis. Jie paskina per penkias minutes, ir tuojaus bėga gaudyti peteliškės, negu, sunkiai dirbti su ištverme, sulaukti pasekmingo gyvenimo.

Prisižiurėję gyvenimui, čion pat pamatysim, kad turim tokių vyrų, kurie turi daugiau, negu du nuošimčių geniališkumo, tačiau jie neturi netik devyniųdešimtų aštuonių nuošimčių ištvermės, bet nei dvidešimts penkių. Tokiu budu ir bastosi iš vietos į vietą, griebiasi tai vienokiu, tai kitokiu budu, kad be skynimo galėtų pripildyti statinę; bet pamatę žvilgančią peteliškę, nusiveja paskui, pamiršdami, kad geros gyvenimo pasekmės yra tiktai jų pačių ištvermėje.

VAIKŲ SKYRIUS

TEISYBĖ IR MELAS

Melas visuomet turi koki-nors tikslą— ar išaugštinti save ir nužeminti kitus, ar užslėpti savo nedorybes, ar iškelti aikštėn kitų, tariamąsias, nebutas dorybes. Melas visuomet perstato dalyką priešingai, kaip buvo. Melas padaro laikiną taiką ten, kur turėtų būti audra, melas pakelia audrą ten, kur turėtų būti taika.

Melas laikinai užglosto, užtapnoja ir net priglaidžia tam, kad paskui gyvatės gyliu įkandus.

Melas meilinas į akis, o užpakalyje galanda peilį.

Melas saldus išpradžių, bet nuodingas vėliau.

Melas lengvai riša dalykus, melas visuomet greitas, visa prižadąs, bet nieko neišpildąs; melas umai pradžiugina, kad paskui dar labiau susielojus ir suliudinus.

Melas nuolankus, priklausomai mandagus, dirbtinai malonus, norįs patikti visuomet žeminąsi ir bailus.

Melas blizga galybe išviršaus, bet supuvs viduje... Melas greitai susidraugauja, bet ir greitai apleidžia... Melas mikčioja ir neatsako. Melas aukso stabas su molinėmis kojomis... Melas toli nuveda ir niekuomet neparveda — melas vaikščioja plačiais keliais, bet neranda jokio tako sugrįžti... ir užtat melas tik laikinas, tik skaudžiai apviliąs, visa drumsčia, visa nuodinas: melas — priešininkas skaisčios, gražios gyvatos!

Teisybė niekuomet neturi jokių užpakalinių tikslų ir išskaičiavimų — teisybė kiekvienam atiduoda kas jai — jam. Tei-

sybė perstato dalykus niekuomet nei krislelio nuo jų neatimdama ir nepridėdama. Teisybė išpradžių skaudi, bet paskui maloni. Teisybė iškart neglosto, netapnoja ir neglaidžia, bet vėliau apsaugoja, apgina ir karštai priglaidžia. Teisybė kokia į akis, tokia ir už akių, kokia iš vienos pusės, tokia ir iš antros. Teisybė drąsi, kad jai už jos drąsumą gręstų ir nukryžiojimas, teisybė visuomet augštai pakėlus galvą, prieš nieką nesilenkia ir nesizemina. Teisybė romi, tyli, pamaži ima dalykus, negreitai ir nevisa prižada, bet visuomet juos išpildo, teisybė išpradžios gal nuliudina, kad paskui didžiu ilgu džiaugsmu pradžiuginus. Teisybė mažai žada, bet daug daro. Teisybė nevisuomet žiba išviršaus, bet sveika ir skaisti viduje. Teisybė niekam neantsimeta, negreitai susidraugauja, bet susidraugavus niekuomet daugiau neapleidžia. Teisybė visuomet trumpa, aiški ir griežta. Teisybė nueina siaurais, erškėčiuotais takeliais, bet pareina plačiais, lygiais keliais... Teisybei sunkiai pradaroma duris, bet kartą jau pradarius iškeliamas gausios vaisės... ir užtat teisybė amžina, teisybė — netekintas deimantas, kuris prie pirmo artimesnio ištyrimo sužiba dvazgiomis ugnimis. Teisybė tikrai nuraminanti, paguodžianti, sutaikanti, paaiškinanti, paskaidrinanti, padabinanti. Teisybė — tai statymas, pataisymas, pasveikimas. Teisybė — tvėrėja ir nešėja skaisčios ir gražios gyvatos!

Tebuna palaiminta amžina, drąsi, graži teisybė! Vargas — melui!

PIRMOJI PAŽINTIS SU GIMTUOJU KRAŠTU

MUSŲ tėvų kraštas yra Lietuva. Vienas jos kraštas vadinama *Prusų Lietuva*, antras — *Žemaičiai*, trečias — *Augštaičiai*, ketvirtas — *Dzukai*. Yra daug lietuvių išėjusių į Ameriką, bet visi mes sudarome vieną lietuvių tautą.

Lietuvių tauta senovėje buvo labai galinga, turėjo savo didelę valstybę ir savo valdonus — kunigaikščius. Visų garsiausių kunigaikščių buvo: *Rimgaudas*, *Mindaugas*, *Erdvilis*, *Gediminas*, *Vytenis*, *Algirdas*, *Keistutis* ir *Vytautas*. Jie gynė Lietuvą nuo priešininkų kryžiuočių, kurie dažnai užpuldinėjo Lietuvą ir plėšė.

Mūsų prabočiai buvo stabmeldžių (pagonų) tikėjimo. Jie garbino daugelį dievų, visųvyriausieji kurių buvo trys: *Perkunas*, *Pykuolis* ir *Patrimpas*. Dievams garbinti turėjo tam tikras meldyklas.

Viena meldykla buvo visųvyriausioji ir vadinosi *Romovė*. Joje gyveno visųvyriausiasis kunigas *Krivių-Krivaitis*. Jis sušaukdavo visus lietuvius į save ir apreikšdavo jiems dievų valią, nurodydamas, ką lietuviai turi daryti — eiti kariauti, rinktis kunigaikštį, ar įsisteigti naują valdžią.

Mūsų krašte senovėje buvo daug įvairių žvėrių: stumbrų, luošiu, briedžių, stirnų, šernų, meškų ir kitokių. Upėse buvo daug žuvies. Mūsų prabočiai gyveno tų žvėrių medžiokle ir žvejyba. Be to jie laikė daug bičių po girias, iš Baltijos jūros gaudavo gintarą. Vašką ir gintarą jie parduodavo svetimžemiams, pirkliams, o patys pirkdavosi nuo jų geležį, plieną, varį, sidabrą, auksą ir kitus daigtus.

1380 metais mūsų prabočiai priėmė katalikų tikyba ir susivienijo su lenkais. Lenkų ponija pavertė lietuvių liaudį vergais — baudžiauninkais. Sunkūs laikai tuomet buvo mūsų žmonėms. Daug yra užsilikusių pasakų apie baudžiaivos laikus, kaip ponai plakė žmones su rykštėmis už mažiausią prasižengimą, spaudė prie darbo ir

sau palikdavo visa, ką žmonės uždirbdavo, o patys žmonės skurdo dideliame varge; kaip mainydavo žmones ant šunų ir kitokių daigtų. Tuomet žmonės buvo labai tamsūs. neturėjo mokyklų ir mokytų žmonių. Taip buvo ligi 1861 metų, kuomet rusų valdžia paliosavo visos Rusijos ir lietuvių liaudį nuo baudžiaivos. Po to lietuviai, dirbdami ne ponų, bet savo naudai, pasidarė turtingesni ir pradėjo mokinti savo vaikus.

Nuo 1882 metų Lietuvoje atsirado nemaža mokytų žmonių, kurie pradėjo šviesinti žmones; ėmė leisti laikraščius, knygas. Dabar lietuviai turi jau daug savo mokytų žmonių: kunigų, mokytojų, gydytojų, inžinierių, teisininkų ir kitokių, kurie šviečia — mokina lietuvių liaudį, rupinasi pakelti lietuvių gerovę, padaryti žmonėms gyvenimą Lietuvoje dar lengvesnį, gražesnį.

Lietuva — vienas geriausiųjų kraštų žmonėms gyventi. Oras joje neperšaltas ir neperkarštas — vidutinis. Joje neesti žemės drebėjimų, nėra augštų kalnų ir dykų žemių, joje beveik visur derlinga žemė, tinkama javams sėti, sodnams ir daržams diegti; joje yra daug vandenių: upių, ežerų, kuriais galima butų keliauti iš vienos vietos į kitą ir vežioti prekes, sukti jų vandeniu mašinų ratus ir auginti žuvis.

VAIKYSTĖS ATMINIMAS.

Meilu už klėties mažutytės
 Man buvo sodne vaikštinėti,
 Klausyties kaip ten užia bitės,
 Vis jausti vaisių vylų kvapą
 Ir pasislėpusias po lapų
 Geltonas slyvas raškinėti;
 Regėti, kaip javai ant lauko,
 Lyg juroje vanduo, banguoja,
 Paukšteliai kaip po orą plauko;
 Klausyt — jauni kaip apdainuoja
 Vaisingą dirvą, žalią pievą,
 Žmonių vargus ir meilę Dievo.

TROJOS PUOLIMAS

Pasakoja BARZDŲ DĖDĖ

— Ak, tai mat, kaip jie sugalvojo! — šaukė trojėnai. — Na, mes matysime, ar Troja negalės buti laiminga, turėdama pas save tokį daigtą!

Užmiršę Sinoną, visą draugiją su karaliaus oficerium, jie skubinau nubėgo pas tą vietą, kur buvo pastatytas arkllys.

— Saugokitės, mano viengenčiai, saugokitės! — šaukė į juos senelis Laokoonas, stengdamas prasigrusti per minią. — Tai yra gudri graikų klasta! Arkllys neatneš mums laimės ir gerovės, tik vargą ir nelaimę. Nustumkite tą arklį į juras arba sudėginkite jį, tik nbandykite traukti jį į miestą!

Sų tais žodžiais jis paleido savo durtuvą į arklį. Ginklas pataikė arkliui tiesiai į krutinę; arčiau stovėję žmonės girdėjo kažkokius garsus, išeinančius iš arklio gerklės, tarytum tai buvo murmėjimas ar žvangėjimas ginklų.

— Į juras su tuo arkliu! Į juras! — sušuko keletas žmonių, paklausiusių seno kunigo patarimo.

Bet daugybė žmonių šaukė:

— Į miestą! Gabenkime jį į miestą! Bukime gudresni už graikus!

Vieni nubėgo į miestą atsinešti virvių ir ratų, kiti skubinosi iškirsti miesto sienoje spragą, per kurią būtų galima įgabenti arklį.

Laokoono pasekėjų buvo nedaug, tad ir nebuvo galima pasipriešinti didžiūmai. Senas-gi kunigas, su dviem savo sunais ir pagelbininkais, pasišalino nuo minios ir nuėjo pajurin atnešti auką dievaičiui Apolonui, kaip buvo jų šalies papratimu. Čia jis pastatė iš dailių akmenų aukurą ir rengėsi prie aukavimo, — kaip iš buvusių pajuryje žmonių tarpo jis išgirdo didelį baisaus išgąsčio klyksmą ir pamatė to išsigandimo priežastį.

Juroje plaukiojo du milžiniški žalčiai. Atrodė, buk jie atplaukią nuo Tenedos salos, keturios mylios nuo kranto, ir artinosi su stebėtinu greitumu. Laokoonas manė, jog tai šiaip jurų žalčiai ir kad jie neis ant kranto; pažiūrėjęs į juos, vel atsigrižo prie savo aukuro ir pradėjo aukauti. Greitai, kaip žaibai, žalčiai skubinosi prie kranto. Iškęle savo galvas iš vandens, jie išlipo iš vandens ir greitai šliaužė pakraščiu. Pirma, negu Laokoonas pamatė pavojų, tie baisūs sutvėrimai jau prisiartino prie aukuro. Akimirksnyje jie apsiraitė aplink rankų, kaklo ir kuno nelaimingo kunigo ir jo sunų. Negyvi ir užsmaugti visi trys sugriuvo prie aukuro, kurį patįs buvo pastatę. Žalčiai, tarsi patenkinti iš savo darbo, nušliaužė šalin ir palindo po didele uola, ant kurios graikai išskaupė deivės Athėnos pavydalą.

Trojėnai, ištolo žiurėję į tą baisų atsitikimą, drebėjo iš baimės ir nežinojo, kas bus toliaus. Paregėję, kad žalčiai pasislėpė, jie kiek lengviau atsikvėpė; drąsai pamaži sugrižus, kaikurie iš tarpo sušuko:

— Žiurėkite, kaip galingoji Athėna nubaudė žmogų, kurs drįso ją ižeisti, paleisdamas durtuvą į arklį!

Ir žilabarzdis žinys pratarė:

— Lai toks likimas pasitinka kiekvieną, kas tik bandytų pasipriešinti amžinųjų dievų valiai! Neškime savo padėką mūsų užtartytojai, išmintingai ir gerai Athėnai. Skubinkimės gabenti arklį į miestą, kur jis bus prideramai užlaikomas. Ir tuokart lai Troja bunie palaiminta per amžius!

Netrukus, prabėgusios valandos baimė buvo jau visų pamiršta. Visi ėmė kalbėti ir visi rupinosi, kad kuoveikiausiai įgabenus tą arklį į miestą. Prie jo kaklo ir kojų pririšta virvės. Po kiekvienu kanopu tiltelio, ant kurio jis buvo pastatytas, pakišta mediniai volai. Vyrai su kirviais ir spatais dailino ir taisė kelią per lygumą linkui

spragos, iškirstos sienoje. Tvirčiausie ir vikriausie vyrai suėmė už virvių ir pradėjo traukti... Kiti meldėsi, iš džiaugsmo, į deivę Athėną.

V. — BAISŪS DALYKAI.

Pagalčiau, po ilgo traukimo ir prakaitavimo milžiniška stovykla pradėjo judėti, volai riedėjo įsispausdami į žemę ir girgždėdami, ir trojėnai šukavo taip garsiai, kad toli jurose būtų galima jų balsus girdėti.

Palengva visa minia su tuo keistu arkliu slinko lygumoje ir artinosi prie miesto. Saulė jau leidosi, kuomet jie traukė arkli per spragą. Nakties tamsa visai apsiautė miestą ir tik tuokart nutilo volų girgždėjimas ir žmonių šukavimai. Didis arklys jau stovėjo prie Athėnos bažnyčios.

— Mano draugai, — pratarė karaliaus oficerius, — mes atlikome didį darbą, ir Athėnos arklys jau stovi arti tos vietos, kur jis visados turės pasilikti. Dabar palaima ir gerovė mūsų Trojai yra užtikrintos. Lai visi eina dabar namo, — šianakt, pirmą kartą laike pastarųjų dešimties metų miegosime visai ramiai, nesibijodami priešų!

Su juokais ir džiaugsmu minia išsikirstė, ir kiekvienas nuėjo į savo namus. Netrukus, visame mieste buvo tamsu, gatvėse nesimatė anei vieno gyvo sutvėrimo. Ir Athėnos arklys stovėjo prie bažnyčios tamsus ir išdidus.

Apie pusiaunaktį iš bažnyčios atsargiai išėjo žmogus ir žengė linkui spragos miesto sienoje. Vienoje rankoje jis nešė pintinę, antroje-gi turėjo smalinę tampą, užžiebtą prie bažnyčios ugnies. Su didele atsargumu jis užsiriogino ant sienos viršaus. Įdėjo savo tampą į pintinę ir nuleido su ja, pakabinęs ant virvės, kitoje pusėje sienos. Po tam atsisėdo ir ramiai laukė. Neužilgo pradėjo daryties šviesiau, — pakilo pilnas ir skaisčius mėnulis, nušvietęs namų stogus, miesto sieną, apleistą lygumą ir pajurį ir ramią jurą.

Žmogus ant sienos žiūrėjo į jurą, akis įtempęs. Ką jis ten matė tokio juodo, greitai judančio ant vilnių ir slenkančio linkui kranto? Tai buvo tukstantis juodų žemų laivų, vėromų dvidešimties tukstančių irklų. Gudrus graikai, mat, nebuvo nuplaukę namo, kaip kvailai patikėjo trojėnai. Jie nuplaukė tik pas salą Tenedos ir laukė tenai per visą dieną, pasislėpę įplaukoje, prie apaugusių krumais krantų. Neužilgo jų laivai vėl priplauks prie nesena apleisto pajurio.

Žmogus ant sienos, matomai, viską žinojo. Jis su tampa uždegė pintinę, — iškilo gyva liepsna. Ji, apšviesdama lygumą už miesto sienų, apšvietė ir to žmogaus veidą. Jo akys buvo raudonos, pusės jo kairės ausies visiškai nebuvo. Tai buvo Sinonas.

Ant laivų greit pasirodė žiburiai. Sinonas skubinau nušoko nuo sienos ir nubėgo ton vieton, kur stovėjo arklio pavydalis. Su savo kardu jis tris kartus sudavė per vieną arklio koją. Viduje pasigirdo barškėjimas ir trukšmas. Tuojaus arklio krutinė atsidarė, ir skylėjo pasirodė žmogaus galva su šalmu.

— Ar viskas pasisekė, Sinon? — paklausė tyliu balsu.

— Viskas-viskas, broli Ulysses. Mūsų laivai jau priplaukė prie kranto ir mūsų draugai žengia linkui miesto. Kvailiai trojėnai miega savo namuose ir nesapnuoja apie tai, kas su jais atsitiks.

Nuleista iš virvių sumegstos kopečios, ir Ulysses nulipo žemyn. Paskui iš arklio išlipo dar penkiosdešimtį didvyrių, džiaugdamies, kad išėjo į tyrą orą.

— Bet Sinone, — paklausė Ulysses, — ką reiškia tas randas ant veido, tos paraudusios akys ir toji nurauta ausis? Ar-gi taip trojėnai tave apdraskė?

— Jie ižeidinėjo mane, bet tas žaizdas, kokias matai, aš pats pasidariau, kad geriau juos pertikrinus ir įviliojus į mūsų sląstus.

— Ak, suprantu, Sinone! — sušuko Ulysses. — Žmonės mane vadina gudrybių vyru, bet tas vardas turi prigulėti tau. Gi dabar eikime baigti mūsų darbą! Vyrai, eikite su manim, ir lai ugnis bei kardas atlieka savo darbą!

Ar bereikia sakyti, kas toliau buvo? Trojėnai, pabudę iš savo saldaus miego, pa-

matė savo namus degant, išgirdo džiaugsmingus graikų klyksmus ir suprato, kad jiems nebeliko nieko kito, kaip tiktai nelaisvė ir kančios ir mirtis.

Tokiu tai budu užsibaigė ilgas apgulimas Trojos ir tokiu tai budu žuvo turtin-gas ir puikus miestas prie Aigėjų jurų.

LIETUVIŲ DAINA.

Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka,
Ten mūsų tėvynė, graži Lietuva,
Ten broliai artojai lietuviškai šneka,
Ten skamba po kaimus Birutės daina.

Tegul bėga mūsų upės į jures giliausias!
Tegul skamba mūsų dainos po šalis
plačiausias!

Kur rausta radastai, kur rutos žaliuoja
Ir mūsų sesučių dabina kasas,
Kur sodne raiboji gegutė kukuoja, —
Ten mūsų sodybas kelevivis atras.

Kur radastai, žalios rutos, kur raiba
gegutė,
Ten tėvynė, ten sodybos, ten sena
močiutė.

Ar šviečia mums saulė, ar orai aptemę —
Tu mūsų brangiausia prabočių šalis!
Ten prakaitu mūsų aplaistyta žemė,
Ten tiek atminimų atranda širdis!

Ar laiminga, ar varguose Lietuvos
šalelė,
Neužmiršime mes tave, kol gyva širdelė.

Ten Vytautas Didis garsiai viešpatavo,
Ties Žalgiriu mušęs kryžuočius piktus;
Ten bočiai už laisvę tiek amžių kariavo
Ten mūsų tėvynė ir buvo ir bus.

Ten, kur Vytautas Didis valdė mus ir
gynė.
Bus per amžius, kaip ir buvus — Lietuva
tėvynė!

J. Maironis.

SENOVĖS LIETUVIAI.

Senas tai laikas, senai jau tai buvo,
Visi tie vyrai jau žemėj supuvo.

.....
Giriose, laukuos, ant kelių ir kelelių
Rinkosi buriai Lietuvos vaikelių...

.....
Augšti, narsingi, apžėlę, dužotį,
Tik juos pamačius jau reikia bijoti —
Jų rubai baisūs: visi apsivilko
Išvirkščiais kailiais meškino ar vilko,
Prie šono kirvis ir trimytas kabo,
Rankoje raguotinė, o vėl lyg del dabo
Ant galvos kiti ragus jaučio turi,
Kits snukį luošio, kits baisią kepurę;
Žirgai laukiniai, tartum, rodo drąsą:
Tik spardos, žvengia, kojoms žemę kasa.

.....
Tų rubų, ginklų ir vyrų garsingų
Nei ženkle nėra — viskas kapuos dingo:
Tris mastai žemės, šeši amžiai laiko,
Ginklus ir žmones į dulkes išnaiko!

VAIKAS IR UPĖ.

Vieną vaiką, kuris niekuomet nebuvo
matęs upės, pasiuntė motina į miestą pa-
pirkti jai šio-to.

Pakeliui jis priėjo didelę upę. Jis pa-
matė bėgantį vandenį ir labai nusistebėjo.
Jis atsisėdo ant kranto ir tarė sau:

— Kad taip vanduo greitai bėga, tai
tik jis turės kada-nors išsibaigti ir nustoti
bėges. Aš pasėdėsiu čia ir palauksiu, kol
jis nustos.

Išsėdėjo vaikas visą dieną — sulaukė vakaro. Upė kaip bėgo išryto, taip ir dabar buvo bebėganti. Sutevus vaikas sugrįžo namo.

— Kur tu taip ilgai buvai? — užklausė motina: — ar parnešei, ko liepiau nupirkti?

— Ne, — atsakė vaikas: — matai, mama, aš pakeliui užėjau upę. Aš pamačiau, kaip vanduo joje bėga ir maniau, kad jis turės greitai išsibaigti ir upė sustoti. Ir aš laukiau jos sustojant visą dieną. Vakare pamačiau, kad ji nebesustoja, tai aš parėjau namo ir neparnešiau nieko.

— Matai, vaikeli, — tarė motina, — kokis tu neišmanėlis, kad ir kažin kiek butum ten laukęs, butum nesulaukęs upės sustojant, o laiką išgaišinai visai dykai ir nepadarei, kas tau reikėjo padaryti!

—o—

Taip ir žmonės dažnai laukia kokių geresnių progų, o laikas, kaip bėga, taip bėga, ir jie nepadaro gyvenime to, ką galėtų padaryti.

KAS GREITAS PASINAUDOTI SVETIMU DARBU?

Tupėjo vištelė ant vežimo kripės ir pamatė ant žemės kviečio grūdėlį.

— Kas pasodins šį kviečio grūdą? — paklausė ji balsiai.

— Jau tik ne mes, — atsakė antįs, — kur ten galuose baladosiesi į koki tolimą lauką grudo sodinti, — mums laikas į vandenį eiti turkšti. — Ir tai tarusios, antįs viena paskui kitą nukulniavo į vandenį.

— Kad jūs nenorite, tai aš pati pasodinsiu! — tarė vištelė ir pasodino grūdą.

Kuomet jau išaugo ir subrendo kviečio grudas, vištelė vėl tarė:

— Kas sumals kviečius?

— Jau tik ne mes, — atsakė antįs: — mes turime vestis savo antukus mokyti plaukioti.

— Tai aš pati sumalsiu, — tarė vištelė. Kuomet iš kviečių išėjo didelis miltų maišas, vištelė vėl tarė:

— Kas iškeps ragaišį iš tų miltų?

Antįs, nieko nesakiusios, nuėjo į kudurą puškintis.

— Gerai, — tarė vištelė, — išsikepsiu ragaišį ir aš pati! — ir išsikepė.

— Ei, klausykite, — kas valgys dabar ragaišį? — sušuko vištelė.

— Mes, mes! — sukvalsėjo antįs.

— Nu jau ne! — atsakė vištelė, — jūs nevalgysite, tai aš valgysiu!

Mažas baltas veršelis, visa tai matęs, tarė:

— Žinoma, kad taip ir reikia. Nenorėjo antįs dirbti, tai tegul negaus nei ragaišio!

~~20888~~
20887

89388

Lit. TSI
Knyga Rū
Knyga
Saugi

MOTERS, SVIESKITĒS!

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Kningyne

GAUNAMOS KNINGOS — SKAITYKITE JAS

AMERIKA, 288 pusl.,	75c.
AUDRA RUSIJOJE, 56 pusl.,	20c.
ANDERSONO PASAKOS, 82 pusl.,	20c.
DAKTARAS IŠ PRIEVARTOS (Komedija)	20c.
KAIP GYVANA: Latviai, Suomiai, Anglai,	20c.
KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ (I),	20c.
KAIP BULGARAI INGIJO LAISVĖ (II)	20c.
KAS IŠ KUR PAREINA, 64 pusl.,	20c.
KELIONĖ Į ŠIDLAVĄ, 48 pusl.,	15c.
KONRADAS VALENRODAS (Poema), 24 p.	15c.
KRAŽIŲ SKERDYNĖ, 77 pusl.	15c.
KUN. A. BURBA, 29 pusl.	20c.
LIETUVIŠKA CHRESTOMATIJA, 180 psl.	40c.
LIETUVIŲ TAUTOS KLAUSIMAS	
EUROPINĖS KARĖS METU, 102 pusl.	35c.
NAUJAS BUDAS Išmokti Rašyti, 24 pusl. ..	10c.
NUO DEGTINĖS (Komedija), 19 pusl.	10c.
PADĖJIMAS LIETUVIŲ TAUTOS RUSŲ	
VIEŠPATIJOJE (Rusų kalba), 128 pusl.	1.00
PASNINKAI LIETUVOJE, 16 pusl.,	5c.
PERSPĖJIMAS Apie Šventą Tikėjimą, 63 p.	10c.
PRAŽUVO (Vaizdelis iš gyvenimo), 16 pusl.	10c.
ŠVINTANT (Apysaka iš Bulgarų atgijimo),	25c.
TRACHOMA, Prie Šviesos, 100 pusl.	20c.
"TĖVYNĖS" Kompletai 1909-1910-1911. po	1.00

AIŠOPO PASAKOS

AIŠOPO PASAKOS — tai vienintelis tos rūšies veikalas lietuvių kalboje ir naudinga kiekvienam turėti. Kninga 360 puslapių, su 110 gražių paveikslų, 301 pasakų ir paaiškinimų. Tinkanti pamokimui seniems, jauniems, o ypatingai mažiems.

Motinos, nupirkdamos šią kningą savo vaikeliams, niekad nesigailės, nes vaikai mėgsta tokius skaitymus, ypač kad kiekvienai pasakai yra pritaikintas ir paveikslėlis.

AIŠOPO PASAKOS yra svarbios ne tik savo gražumu, bet ir labai rimta prasme: kiekviename atsitikime, kiekvienam žmogui, kiekvienai ydai rasi prilyginimus ir galiaus pamokimus. Tai neišsemiamas šaltinis; iš jų galima panaudoti sakinius viešuose susirinkimuose ir draugiškuose pasikalbėjimuose.

KAINA SU PRISIUNTIMU Į NAMUS — \$1.25

ĮŠSKYRUS

AIŠOPO PASAKAS ir 'APŠVIETĄ' VISAS KITAS KNINGAS SLA. NARIAI GAUNA UŽ PUSE PAŽYMĖTOS KAINOS

Raikalaudami kningų, parašykite aiškiai kningos vardą

Piningus geriausiai siųsti per pašto Money

Orderį, paprastame laiške, užadresuojant:

A. B. STRIMAITIS

307 WEST 30th STREET
NEW YORK CITY

PASKAITOS

Žmonių Apšvietai Galima Rengti Žiemos Metu, nes tai yra Kuopų Užduotis

NE VISOS KUOPOS TUREJO APDRAUDOS IR SVEIKATOS SAVAITĖ, UŽTAI DABAR GALI PASINAUDOT

KUOPŲ NAUDAI SLA. IŠLEIDO 5-as PASKAITAS. JAS GALIMA SKAITYTI DIDELĖSE SUEIGOSE IR KUOPŲ SUSIRINKIMUOSE. S. L. A. NARIAI TAIPGI GALI ĮSIGYTI JAS ::

Kreipkitės į "Tėvynės" Administraciją

LIETUVOJE EUROPOS KARĖS METU

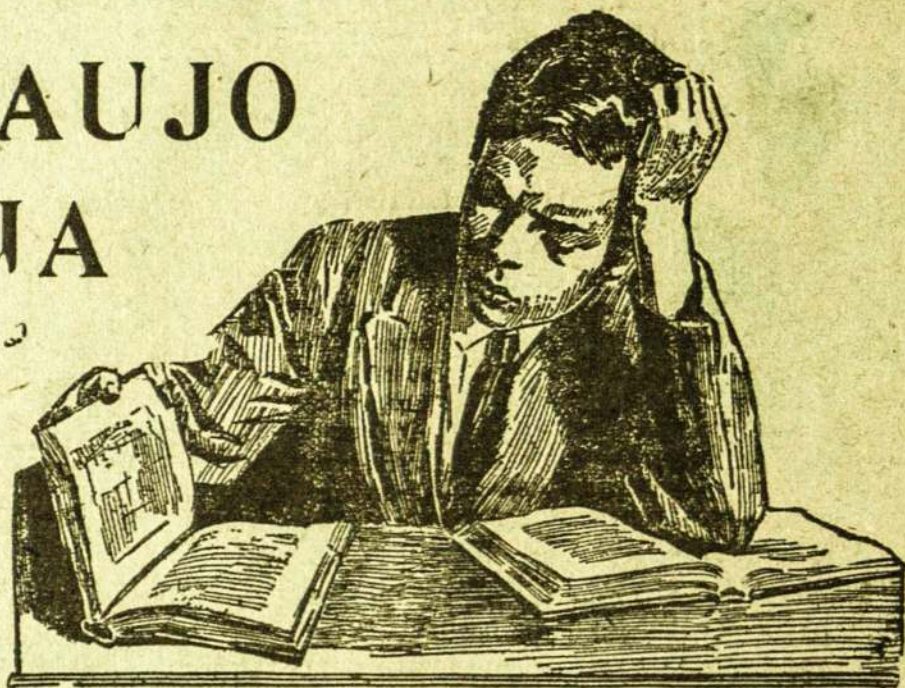
Kninga nušviečia tikrą karės padėjimą, kaip lietuviai pabėgo į plačią Rusiją, palikdami savo ukius, kuomet vokiečiai užėjo. Kninga 92 puslapių, su 12 didelėlių puikių paveikslų, paimtų iš pačių atsitikimų su pabėgėliais. Kainuoja tiktai 50c. su prisiuntimu.

A. B. STRIMAITIS
307 W. 30th Street, New York City

Didelis Veikalas!

KRAUJO SĖJA

Du Tomai
už
\$1.50

KRAUJO SĖJA ŽINGEIDUS VEIKALAS

Yra tai labai užimanti apysaka iš Rusijos karės laikų. Kninga išleista dviejuose tomuose atskirium. *Tome Pirmam* telpa šie dalykai: Pirmi Aidai. Maskvoje. „Šviesiai-dauggalis“ Tiška. Varšavoje. Testamentas. Į Rytus. Užpakalyje Armijos. Taktika Strategija. Virdulyje. Ant Vandens. Sląstuose. Kontr-Mina. Geniališkas Plenas. Liudojansas. Juodakis Rekrutas. Kuningaikštukas. Užtrinos Ant Vado Kojų.

Antrame Tome telpa šie dalykai: Jokamanda Pas Kuropatkin'ą. Šiupinys. Fermentai. Ginkluotas Ramumas. Priežastis ir Pasekmės. Šliubas. Prieš Mušį Kaip Tai Dailu Per Karę. Naktis Prieš Išauštant. Šamilio Ainis. Teismas. Tulei-Shanas. Dievo Perkunas. Lenktynės.

Iš viršpaminėtos įtalpos jau aišku, kad šis veikalas yra labai užimantis. Pirmas Tomas turi 289 puslapius, Antras Tomas — 246 pusl. Viso 535 puslapiai skaitymo. Tai milžiniška kningas už tuos piningus.

Kraujo Sėją galima gauti ir atskirium kiekvieną tomą. Kaštuoja su prisiuntimu po \$1.00. Užsisakant abudu tomu kartu, kaštuoja tik \$1.50. Su užsakymu reikia ir piningus prisiųsti, išperkant money orderį išrašant šitaip:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th STR., NEW YORK, N. Y.